

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide czimezendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilttéri közlemények.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca 17.

Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Bérmertetlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem adunk.

SOMOGYI UJSÁG

MEGYEI- és HELYI-ÉRDEKŰ, VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: szombaton.

Felelős szerkesztő: Noszlopy Tivadar.

Az ipar nagyságossága.

Van-e jövője a magyarnak? lesz-e még nagy e nemzet? lesz-e még hatalmas ez a harczban edzett nép?

Oly kérdések, melyekkel minden hazáját szerető magyar ember foglalkozik.

Könnyen, egyszerűen, de feltételiesen adjuk meg erre a feleletet. Igen is: van jövője a magyarnak; igen is: boldoggá, hatalmassá, nagygyá lehet még e hon, de csak úgy, ha sikerül mindenenek fölött gazdaggá lennie.

Ehhez pedig feltétlenül szükséges s okvetlenül kell, hogy iparunk fejlesztve legyen, s elérje azt a színvonalat, melyben Angol-, Francia és Németország népei e téren egymással versenyeznek.

Versenyre képes, kifejlett ipar nélkül a vagyoni jóllét magaslatára nem emelkedhetik egy olyan ország sem, mely kizárólag mezőgazdaságára támaszkodik.

Vagyoni jóllét hiányában pedig elmaradna ama térről, hol a művelt és gazdag nemzetek itélkeznek a világ felett.

A műveletlenség s a szegénység együtt jár a rabbilincscsel, valamint a műveltség és gazdagság a szabadsággal.

Nekünk ez utóbbi felé kell törekednünk.

Hazánk sok kiváló fia harsogta már ezt a nemzet fülébe, figyelmeztetvén az ipar nagyságosságra mert ezen a téren elhagynak bennünket oly népek is, melyeknek előttünk, magyarok előtt járni csak úgy lehet, ha önként mondunk le a haladásról s csak járt utakon kullogunk mások után.

S hogy célzt érthessünk, hazánknak iparos állammá kell átalakulnia.

Három országot állítunk fel mintaképül:

Olvadjon össze a magyar nemzet egy nagy középosztályba, mint ez Angliában megtörtént, s lehetővé tette az ottani roppant gazdasági és értelmi fejlődést. Sajátítsa el Németországtól a tudományt, s tanulja el a francziáktól a jóízűt, s a művészetet.

S akkor nem fog e nemzet abban a sirjában elporladni, melybe mint

elmaradottat a kulturális haladás temetné a föltámadásnak reménye nélkül.

Különböben sok tekintetben meg lehetünk elégedve, s nincs igen okunk kétségbe esni a nemzet jövője felett.

Be kell ismernünk, hogy e század elején nagyon hátramaradt volt hazánk, ma azonban az Európában élő összes kultur népekkel versenyeznünk.

Van nyelvünk, van irodalmunk, tudományunk, művészetünk.

Iparunk most csirázik a szabad verseny magjából s erős a hitünk, hogy belőle életreképesen fog kifejlődni.

De e téren rendkívüli erőfeszítésre van szükség, s megállapodni nem lehet, nem szabad.

Am ez úgy lehetséges, ha a nemzet zöme, — a középosztály, mely eddig lealázónak tartja az iparos foglalkozást — lemond igazságtalan előítéleteiről. Addig bizony hazug az a biztatás, mely a nemzet leendő nagyságáról, hatalmáról beszél.

Az iparos szellemtől nem szabad idegenkednünk, mert ipar nélkül gazdagság, ebből folyólag hatalom és függetlenség sem képzelhető.

(Mm.)

A villamos világítás ügyében hozott törvényhatósági közgyűlés határozata ellen Kopits Nep. János és társai által beadott föllebbezés a kereskedelem-ügyi miniszterhez fölterjesztetvén, a miniszter határozata valószínűleg rövid idő alatt leérkezik a vármegyéhez s mivel a miniszter kétségtelenül jóvá fogja hagyni a közgyűlés határozatát, — a vállalkozó Siemens és Halske czég azonnal hozzá fog látni a villamos huzaloknak az utcákon való szétvezetéséhez. A magánházakba már is sok helyre be lettek a villamos huzalok vezetve; igen czélszerű volna azonban, ha azok a kik lakásaikba még a huzalokat bevezetni akarják, megrendeléseiket mielőbb megtennék, — mert most a czég alkalmazottjainak idejük is jobban van a bevezetések elkészítésére, másrészt pedig e munka után a falakon szükséges kisebb javítások is most a tavaszi általános reparációk alkalmával könnyen eszközölhetők lennének, — végül, mert később az utcái huzalok vezetéséhez fognak látni, a mely hosszú időt fog igénybe venni. A magán lakások közt legutóbb már a Tallán Gyula utcái Pyrker féle házba is be lettek a villamos huzalok vezetve.

Katonai lóvásár. A földmívelésügyi minisztérium a császári és kir. közös hadügyminisztérium hozzájárulásával közhirre teszi, miszerint a hadsereg lószükségletének fedezése végett a vármegye területén Kaposvárott f. évi márczius hó 19-én katonai lóvásár fog tartatni. E vásárlásra egy kiküldött katonai bizottság fog megjelenni, mely az elővezetett lovak közül megfogja vásárolni mindazokat, melyek katonai czélokra alkalmasoknak és arra nézve megfelelőeknek fognak találtatni. Miután a főczél az, hogy a hadsereg részére minden közvetítés nélkül egyenesen a tenyésztőtől vétessenek meg a lovak, ennél fogva figyelmeztetnek a tenyésztőket, hogy teljes bizalommal vezessék elő katonai czélokra alkalmas eladó lovaikat és tulzolt árak követelése által a megvételt lehetetlenné ne tegyék, miután mindenestre jobb árakat kaphatnak eme közvetlen eladás által, mint az esetben, ha lovaikat közvetítők útján juttatják a hadsereghez. Alkalmas minden szilárd testalkatú, jó mozgást és kitartást ígérő, tulajdonságos használat által még meg nem rontott s a katonai használat gátló hibával nem bíró 4—7 éves és legalább 158 cm. magas ló. A 7 évet már meghaladott lovak semmi esetre nem vétetnek meg, valamint a 158 cmen (vagy 15 markon) aloli lovak közül csupán kivételképen vétetnek meg egyes olyan példányok, melyek kiváló jó testalkatúak és kitűnő vérrrel bírnak. Ez alkalommal 3 évet betöltött csikók is fognak vásároltatni, azonban csupán egyes olyan példányok, melyek kiváló jó alkatuknál és nemes származásuknál fogja a katonai csikótelepekben való felnevelésre alkalmasoknak látszanak. Figyelmeztetnek a tenyésztőket, miszerint 3 évnel fiatalabb, vagy nem kitűnőbb minőségű csikók elővezetése által csak felesleges fáradságot és költséget okoznának maguknak. — Hogy a tenyésztő eladók lehetőleg — t. i. a valószínűség határai között — már előre tájékozva legyenek arról, vajjon eladni szándékolt lovaik a katonai bizottság által megvásároltathatnak-e vagy nem, a földmívelési minisztérium felkérte a vármegyék lótenyésztési bizottmányait, hogy ama tenyésztőknek lovaikat, kik náluk jelentkeznek előlegesen szemléljék meg és annak minőségéről — alkalmas vagy alkalmatlan voltáról — nekik előre véleményyt mondjanak. — Figyelmeztetnek e körülményre a tenyésztőket, mert ezáltal esetleg ama felesleges költségeztől szabadíttatnak meg, mely költsékezés a ló alkalmatlan volta, illetve a vásárlás helyére való czéltalan szállításából felmerülhet. A megvett lovak azonnal a helyszínén átvetetnek és készpénzben kifizettetnek. Az elővezetés helye a városházán tudható meg.

HIREK.

— Fölkérjük t. olvasóinkat, hogy a mennyiben előfizetéseiket még be nem küldték volna, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek!

Lapunk előfizetési ára, egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Jegyzőknök és tanítóknak egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 kr.

A „SOMOGYI UJSÁG”

kiadóhivatala.

— A kaposvári jótékony nőegylet hangversenye április 8-án lesz. Nagy érdeklődést kelt a hangversenyhez az a körülmény, hogy Pallavicini Edéné grófné is énekelni fog, kinek gyönyörű hangját már több hangversenyen nagy tetszéssel fogadták.

— Maár Gyula közszeretben álló alispánunk tiszteletére, a ki a csurgói sorozáson személyesen fog elnökölni, Csurgó intelligenciája e hó 10-én hangversenyt rendez. A meghívó így szól: Csurgón, a „magyar korona” nagytérképén 1894. évi márczius hó 10-én esti 8 órakor Tóth Lajos zongoraművész ur szíves közreműködésével, megyei alispánunk első izbeni ideérkezése alkalmából tartandó hangversenyre, melynek tiszta jóvelme a helybeli főgimnázium f. é. f. úmei husvéti kirándulásában résztvevő szegény sorsu növendékek utiköltségének fedezésére fordítatik. A rendezőség: Andorka Gyula, dr. Hochreiter Kornél, Jünker Gusztáv, Kaeskovics Lajos, dr. Vida Károly, Kondor József, dr. Nagy Sándor. Kezdeté pontban esti 8 órakor. Beléptidj személyenként 1 frt családjegy 2 frt 50 kr. karzatjegy 30 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Műsor: 1. Népdal egyveleg. Előadja a főgimn. énekkar. 2. Zimay László. A) Notturmo (magyar irályban). Stavenhagen B. B) három zongora darab. a) Presto b) Pastorale c) Caprice Zongorán előadja: Tóth Lajos. 3. Fuvolaszó zene kísérettel. Előadja Kovács Sándor. 4. Vonós négyes. Előadják Kovács Sándor zenetanár, Rácz Dező, Schvarzenberg Henrik és Bing Ernő főgimn. tanulók. 5. Tóth Lajos a) Berceuse. (Bölcső dal) b) Schorzo c) Presto. Zongorán előadja: Tóth Lajos a szerző. 6. Gordonkaszó, zene kísérettel. Előadja: Kovács Sándor zenetanár.

— Adakozás. A kaposvári állami főgimnáziumban teláallítandó tápintézet javára újabban a következő adakozás tör-

tént: Véssey Lajosné, Svastics Aladárné urnők és Somssich Miklós ur mint a gimnáziumi segítő egyesület pártoló tagjai 6—6 frttal, Gabsovics Károly és Abraham Lajos (Dombóvár) urak szintén mint pártoló tagok ez évre 2—2 frttal és O-Dombóvár község mint rendes tag ez évre 10 frttal gyarapították az egyesület alapítókáját. A nemeslelkű adakozóknak ez uton is melegen érzett köszönetet nyilvánít az elnökség.

— Kirándulás. Az áll. segély. csurgói ev. ref. főgimn. ifjusága márczius 22-től 27-ig kirándulásra, illetőleg tanulmányi utra megy Fiuméba, Abbáziába, Adelsbergbe, Vegliába Vida Károly dr. igazgató vezetése alatt. A kiránduló ifjuság Kovács Sándor főgimn. ének- és zenetanár vezetése mellett és közreműködésével husvét másodnapján a fiumei tiszteletére, kik már több ízben szívesen fogadták a csurgói ifjuságot, hangversenyt rendez. A kiránduló szegény ifjak költségeinek fedezésére ifj. Csorba Ede kaposvári ügyvéd és főgimn. igazgató-tanácsos 70 frtot, Vida Károly dr. 10 frtot, Kondor József 6 frtot, Verbay István 5 frtot ajándékozott Ugyancsak e célra márcz. 10-én hangverseny lesz Tóth Lajos budapesti zongoraművész ur közreműködésével.

— Beksits Gusztáv orszgy. képviselőt a hivatalos lap egyik legutóbbi számának közlése szerint miniszteri tanácsossá nevezték ki. Az egyházpolitikai vitában már részt sem vehet. Mandátumának letétele után leutazott választókerületébe, hogy választóitól bucsut vegyen. Beksits Gusztáv 1847-ben született Gamáson, Somogyvármegyében. Tanulmányait Kaposvárott, Kecskeméten és Pécsen végezte, azután az egyetem bölcsészeti, majd jogi karát hallgatva végig s ügyvédi képesítést szerzett. Az irodalom terén 1870. óta működik. Kezdetben a szépirodalommal foglalkozott, majd a jogi és politikai irodalom terén folytatta működését s az „Ellenőr” szerkesztőségébe lépett, a honnan később a Nemzet-hez ment át. A Pesti Hírlapba már 1881-ben kezdett írni s legkiválóbb cikkei itt láttak napvilágot. Publicisztikai tevékenységét ezen kívül egész sor nagy hatást elért röpirat jelzi, a melyeket Timoleon, Censor és Atticus álnév alatt tett közzé, mindannyiszor föltűnést keltve, nem csak mély tartalma, hanem kerete s ragyogó írásmódja által is.

— A szabadelvű tüntetésen, mely Budapesten oly fényesen sikerült s mely

hatalmas kifejezője volt a nemzeti lelkessedésnek, a kötelező polgári házasság mellett, — vármegyénk részéről is egy deputáció volt a székes fővárosban, Németh Ignác polgármesterrel. Ez alkalommal a küldöttség Kapotsfy Jenő orszgygyűlési képviselő vezetése alatt, a kereskedelmi miniszternél és tisztelgett, kérve a kaposvári indóház megfelelő kiépítését. A miniszter a tisztelegőket a legszívélyesebben fogadta s megígérte, hogy a kérelem iránt sürgősen intézkedni fog.

— Némagyárosítás. Mühlstein Antal udvarhelyi illetőségű, csurgói lakos vezetéket nevet Molnár-ra magyarosította meg.

— Tanítók (tanítónők) jogai és kötelességei cím alatt jelent meg dr. Szabó Mihály Kolozsvármegye kir. s. tanfelügyelőjéül egy uttörő munka, mely a fennálló törvények, szabályrendeletek, rendeletek, utasítások, elvi jelentőségű határozatok és döntvények alapján állította össze, — 2 frt 20 krért közvetlenül szerzőnél (Kolozsvár, kir. tanfelügyelőség) beszerezhető.

— Fiumeiak nálunk. Fiume városnak a szabadelvű nagy gyűlésre kiküldött deputációja e hó 3-án a reggeli gyorsvonattal utazott keresztül városunkon. A perronon Németh Ignác polgármester vezetése alatt a város intelligenciája gyűlt össze, s sörrel, konyakkal várta a fiumei testvéreket kik körülbelül egy negyed óráig időztek körünkben. Németh polgármester lendületes, meleg beszédben üdvözölte a küldöttséget, mire Dal' Ása fiumei ügyvéd válaszolt olasz nyelven; éltetve Kaposvárt, ennek polgárait, Kószthot, a magyart, a szabadságot és — Wekerlét. Elindul akkor zúgó éljenben volt részük, mit ők szívélyes evvivalál viszonzottak.

— Meghalt az istállóban. Tomek János napzsámos e hó 5-én délben a Korona fogadó istállójában ebéd közben hirtelen meghalt. A boncolás kiderítette, hogy halálát tüdő szélhűdés okozta.

— Gyilkos csász. E hó 3-án gyilkosság történt Füreden. Nagy György kapos-füredi uradalmi vadász agyonlőtte a pajtása. Kovács János csász. A vadász gyanútlanul tette meg minden napi utját. A féluton szembe találkozt a császárral, kivel üjszotendő óta haragot tartott. A csász. minden teketoria nélkül bele kapezaskodott a Nagy Györgybe. Szórol-szóra ugy összeveszték, hogy rövid czivódás után Kovács egy késszurás-

A „SOMOGYI UJSÁG” TÁRCZÁJA.

Munkácsy Mihály „Honfoglalás”-a.

Budapest, 1894. márczius 5.

Budapest fő-és szék város legnagyobb s egyszersmind legérdekesebb nevezetessége jelenleg Munkácsy „Honfoglalás”-a, mely az új országház üléstermét fogja ékesíteni. A budapestiek s a lezajlott liberális nagy-gyűlés alkalmával felrándult vidékeik ezrével zarándokolnak a „festőkirály” leggeniálisabb alkotása elé. A nemzeti múzeum, mely épen egyszerűségénél fogva legimpozánsabb középülete Budapestnek, régen fogadott be kebelébe annyi embert, mint e napokban. A diszes oszlopcsarnokban meg megakad szemünk egy-egy szobron vagy a kitömött madarak csoportozatain. A lépcsőkön felhaladva feljutunk az első emeleti „diszterem”-be mely a főrendi ház ülésterméül szolgál. Valóban csak gunyból lehet „diszterem”-nek nevezni ezt a szűk kis termet, mely egyike a legszerényebb, legegyszerűbb üléstermeknek. De ha ez ideig nem is illet rá a „diszterem” elnevezés, most teljes joggal annak mondható, magában

rejtve a legnagyobb diszt: Munkácsy. „Honfoglalás”-át.

Belépünk a terembe, melyben ember ember hátán szorong; mindenki keresi a legjobb helyet hogy az egész műremeket lehetőleg legjobb világításban szemlélhesse. A közönség zöme elfoglalja a méltóságos főrendek félkörben sorakozó vörös padjait, melyeken érdeklődve olvasgatják a fényes neveket. Elöttem egy csinos kis lányka foglalt helyet s akaratalanul is észrevettem, hogy gyöngéden elpirult, midőn annak helyére ült, kinek nevét maga előtt látta. A dolog egészen világos lett előttem, mikor a nevet magam is elolvastam: egy általános ismert elegáns fiatal arisztokrata neve volt. Altalában e teremben most naponként oly sok szép hölgy látható, hogy már csak ezért is érdemes többször is megnézni Munkácsy remekét. Ha most bármely napon a főrendi ház üléstermében egy jókedvű öreg urnak eszébe jutna és föllépne az elnöki emelvényre s szavazás alá bocsátaná a kötelező polgári házasság törvényjavaslatát, azt hiszem, a jelenlevők egyhangulag s nagy lelkesedéssel fogadnák el azt. Az ülésterem falai, melyek már annyira hozzászórtak a méltóságos főrendekhez, megdöbbenve nézik: minő

profán nép ül e kiváló helyeken. Mindjárt az első sorban ott terpeszkedik uri kényelemben egy terézvárosi nyárspolgár, ki legrózsásabb álmaiban sem volt oly szerencsés, hogy a főrendek padján ülhetett volna.

S valamennyi nézőnek arcán látható a remekmű hatása; a bámulattal vegyes gyönyörködés. Mindenki bámulja a művészt, ki roppant nehéz feladatát ily remek módon, ily művészi összhangban tudta megoldani. Ily óriási munkára csak egy Munkácsy képes, ki világhírű tehetségének teljes kiaknázásával, költői lelkületének egész ihletével teremt meg hatalmas művét. E kis cikknek korántsem ezéja, az hogy a kritika szemüvegén át nézve a képet, igyekezzünk benne aprólékos hibákat felsorolni; e kis cseveges főleg arra törekszik, hogy — habár halvány színekben is — feltüntesse azt a hatást, melyet a „Honfoglalás” a nézőre, különösen pedig a magyar emberre gyakorol. Valamint nem tudok elképzelni magyar embert, kit a „Szózat” őserőtől duzzadó akkordjai, vagy a „Hymnusz” ezek imáját kifejező, mélabus hangjai lelke mélyéig meg ne hatnának, vagy kinek szívére a „Rákóczy-induló” harcra buzdító, tüzes dallama ne hozná gyorsabb

persze, persze, a férfiak nem szeretnek csomagokat czipelni, majd után küldette, hála, ezer hála! Aradozati Borossné asszony és egyszerre oly nyájas lett mint egy citromkereskedő.

— De asszonyom, esküszöm, semmi közöm... mentegetőzött Szöllőssy.

— Semmi mentség! Ön csak kevesbitni akarja érdemeit, ilyen gavallér csak budapesti ember lehet. Vágott közbe Boross ur.

— De gyermekek, csókadják hát meg a jó, a kedves Szöllőssy bacsit.

A kis leányok nyakába ugrottak Szöllőssy urnak és rohamos öleléseikkel alaposan tönkre tették a gondalmasan gondos frizuráját.

Borossné asszony pedig a végtelenségig ment a nyájasságban, dicsérte a budapestieket, míg Boross ur megkérdezte tőle, hol készült utánozhatatlan szabású czipője és remek angol nadrágja.

Szöllőssy urat ez a váratlan nagy nyájasság még jobban elkésérítette, mint az előbbi hidegség, mert érezte, hogy érdemtelenül dédelgetik, miután esze ágában sem volt a dobozt küldeni.

— Egyék drága barátunk! kiáltották Boross ur és neje. — Így! és anyyira etették és itatták Szöllőssyt, hogy mellénye gombjai lepattanással fenyegettek és halántéka mint egy vashámor, úgy kalapácsolt az erős egrítől.

— De uram, asszonyom! — esdekelt a szegény vendég — ha mégis, egyszer, kiderülne, hogy e doboz küldője nem én voltam, ugy-e nem fognak reám neheztelni... én nem akarok idegen tollakkal...

Hangját elfojtották a leánykák, a kik ismét nyakába ugrottak és össze vissza csókolták a jó bacsit.

— Egyék, aranyos báci!

— Lehetetlen! lihegő fuldokolva Szöllőssy, egy óriási darab mákos tortával szájában.

— Csak még ebből a creme-ből, — nógatá Borossné asszony!

— Majd leöblítjük a pezsgővel! — kiáltá vidáman Boross ur és a másik pillanatban egy inas nagy tálcán egész üveg ezüstyaku palaczkot hozott be.

— Ó, ó pezsgő! De ez tulságos kegy, tulságos pazarlás — szabadkozott Szöllőssy.

— Ne vegye úgy, ha tetszik. Én nem tartom annak. Mi semmit se tartunk elég jónak és drágának, olyan ven-

dégünk számára, a ki gyermekeinket ily fejedelmi meglepetésben részesíti, rekeszté be Borossné asszony és a poharak vigan csengtek össze.

Egy hét múlva küldte, hogy a dobozt Borossné asszony tengerész tiszt fi- vére küldte, a ki akkor érkezett Algirból Budapestre. V. — i.

Szerkesztői üzenetek.

K-n Béla. De igenis közlünk dithyrambusokat, meg elegiákat is. A feltétel, hogy — jó legyen. Az ön bordalát, vagy mint ön írja: „Bordall”-át jobb lett volna az önképző körben elszavalnia, ott a kritika enyhébb, s így igazságosabb. Hanem ha már egyszer meglöbent a szárnya, csak rajta fiatal barátunk próbálgassa a sort. De arra figyelmeztetjük, hogy ma már nem iszunk: „szivdus honleányok szent érzelmiért, s elköltözött a nagy ink? lelkeknek üdvéért.” Ugyan... ejnye!

K-y. Eszék. Vuncs Vince büntügyében, úgy halljuk még e hó folyamán lesz a végtárgyalás. Szalay Károly védi.

J... Zoltán. Tudósításait szívesen vesszük. Csak kérjük a riport gyors és tárgyilagos legyen. A t. példányt aztán annak idején megindítjuk. Üdvözlét!

B. Hugó Barcs. Kérjük tudósításait legkésőbb péntek délig, a lap zártáig küldeni. Üdvözlét!

W. Herman. Szíves érdeklődését nagyon köszönjük. Az új előfizetők már e számot kapják. Az előfizetési árat a lap homlokán olvashatják. Üdvözlét!

G. József Szigetvár. Sajnáljuk, de mi verses problémákat nem közlünk mert szerintünk ez talány:

„Minek tekintsz az én szemembe
Ha én már nem szeretlek?
Miért csüggsz rajtam, hisz tudod
Nem lehetek melletted?

Ugy hisszük, hogy lapunk olvasói közt is kevesen vannak a kik megtudnák fejteni, hogy miért csügg Ö kegyeden, ha egyszer nem lehet mellette. Ne izéljen!

Calipso. A vers nagyon, igen nagyon ügyes. De ugyan ezt, szóról-szóra, betűről-betűre ha jól emlékezünk valami Arany János nevű uri ember Összes költeményeinek 129. lapján már elénekelte. Ne vegye tőle rossz néven ezt a kis plágiumot!

G. F. P. Köszönjük. A lapot további rendelkezésedig a kívánt helyre fogja küldeni kiadói-hatalunk. Üdvözlét!

„Zalai Közlöny” tek. szerkesztőségét kérjük, hogy a lap legutóbbi számának megküldése iránt, melyet nem kaptunk meg, intézkedni sziveskedjék.

Vonatok menetrendje.

Indul Kaposvárról:

Zákány felé, személy v. d. u.	3	48	perkor
" " " reggel	8	óra	"
" " " éjjel	3	"	38 "
" " gyors v. d. u.	6	"	49 "
Dombóvár felé, szem. v. éjjel	1	"	23 "
" " gyors v. d. e.	9	"	24 "
" " vegyes v. " "	10	"	46 "
" " este	8	"	8 "

A kis lutri huzásai

— Márczius 3. —

Budapest:	69	71	88	26	43
Linzi:	14	29	52	21	73
Trieszt:	13	19	18	21	3

— Márczius 7. —

Prága:	36	69	86	22	15
Lemberg:	61	2	78	59	27
N-Szeben:	13	9	29	20	40

Gabona árák.

A kaposvári piacon legutóbb a következők voltak a gabona árák:

Buza	6.40	—	6.70
Rozs	5.	—	5.40
Zab	6.50	—	7.20
Kukoriceza	4.	—	4.50
Hajdina	7	—	7.10
Bab	5	—	5.30
Bükköny	7	—	7.90

A Borries-féle uradalmak igazgatóságának Eckendorfban (Észak-Németország) tudomására jöven, hogy eckendorfi répamag több helyről mint eredeti vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönség érdekében köztudomásra hozni, hogy

eredeti eckendorfi

takarmányrépa-mag

valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban

csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapestben

kapható, a mennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, úgy 1898. évig csak egyedül ezen cégnek fognak répamagot szállítani mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve megküldi.

iránt Munkácsy a legnagyobb buzgalommal szerzett meg és kutatózott fel mindent, mi irányadó lehetett e hatalmas történeti festmény megalkotásában. Bizony sok álmatlan éjt szerezhetett neki ez az óriási munka!

A mi a meghódoló szlávokat illeti, erre nézve különösen egy dolgot kell kiemelnünk és ez az, hogy e szlávok mind fölfegyverkezve jöttek el bemutatni hódolatukat Árpádnak. E nép tehát nem rab-szolgá-módra, térden csuszva alázkodik meg Árpád előtt, mely esetben Árpád csak közönséges zsarnok alakjában jelenék meg előttünk, — hanem fölfegyverkezve, egyéni szabadságuk tudatában hódolnak meg a magyar fejedelemnek. Ily módon legszebben tünteti fel Munkácsy Árpád fejedelmi nagyságát s hadvezérségre hivatottságát, mert a fegyveres szlávokat, midőn meghódolnak, egyszersmind megnyugtattja az a hit, hogy ezentul Árpád bölcs uralma alatt békeségben s biztonságban élhetnek. Ott áll előttünk a küldöttség szónoka, ki tolmácsolja a szlávok hódolatát, melyet jelképiesen és kifejezően a víz, föld, és fű átnyújtásával.

Általában pedig az egész képen ropant nagy élenkség uralkodik. Szinte

halljuk az örömrivalgását. De azért az egész kép művészileg összhangzatos: sehol sem bántja szemünket valamely természetellenes állás vagy taglejtés. Elképzelhetjük, mily roppant nehéz munka lehetett e művészi összhangot megteremteni egy oly képen, melyen mintegy 80 ember s 30 ló látható. A mi pedig a kép színvételét illeti, erre nézve csak ismételnem kellene mind azokat a magasztalásokat, melyekkel ez ideig elhalmozták a „festőkirály”-t.

Csak egy dolog szolgál a kép hatásának rovására t. i. az, hogy a rajta látható nagy tömeghez képest a kép — lakusan szólva — keskeny. Erről azonban maga Munkácsy alig tehet, mert tudvalevőleg neki előre meghatározták a méreteket. Rontja továbbá a kép hatását az is, hogy a főrendi ház ülésterme sokkal szűkebb, hogysem megfelelő távolságból szemlélhetnők a képet: az új országházban már sokkal jobban fog érvényesülni. A kép felállításakor sok kifogása volt Munkácsynak a világosságra nézve is, mire ezt a megjegyzést tette egyik barátja: „Édes Miskám, nagyon esodálem, hogy te még csak most tudod, hogy a főrendi házban kevés a világosság!”

G. Fekete Pál

tól vérezve, Nagy György pedig Kovács golyójából találva egyszerre rogytak össze. Mindkettőt eszméletlen állapotban találták meg vérükben fettegre; s Nagy György, miközben a község házához szállították utközben kiadta lelkét. Kovács sebe is súlyos, de kigyógyul belőle. A vizsgálat folyik.

— Az ujonnan megválasztott kaposvári iparhatósági megbízottak névsora: Schäffer Márton, Weisz Márkusz, Duis György, Lencz Sándor, Borovitz Manó, Székely Armuth, Moór Antal, Klein Mór, Maurer Kálmán, Magyar János, Darnay Béla, Hirsch Ferencz, Láber Miklós, Szarka János, Badánti Antal, Peterka József, Golobits Márton, Schulze Ottó, Papp Mihály, Zsuppán Gyula, A kaposvári főszolgabíró mint I. foku iparhatóság mellé, Guzsvenitz Pál, Pálffy Junos, Lieber János, Kemény Samu, G. Iszler Nep János, Nobl Ede, Domján Nep János, Virth József, Légár József, Hudetz József, Kemény Károly, Fleiner Samu, Kovács Sándor, Borovitz Adolf, Kéthelyi Miksa, Adelman Károly, Vicze László, Rigó István, Goitein Mór, Sovány József, Königsberg Béla.

— A kaposvári dalkör már megkezdte tényleges működését. A vezetés oly kezében van, hogy teljes hittel reméljük, miszerint a dalárda nem sok idő múlva díszére, büszkeségére válik városunknak. Alkalmunk volt meggyőződni a kar gyors haladásáról s csak a legnagyobb dícséret hangján szólhatunk; Kerszt dr.-nak, a kaposvári koncertek egyik ismert és kedvelt alakjának s a dalárda karnagyának pedig elismeréssel adózunk. Csak előre a megkezdett uton!

— Meghívó. A „Mária Dorothea-Egyesület“ ez év márczius 11-én vasárnap délelőtt 11 órakor Budapesten a lipótutczai új város ház társalgó termében tartja meg IX-ik rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület tagjait és az ügybarátokat tisztelettel meghívjuk. Főbb tárgyak: 1. A választmány évi jelentése; 2. A tanítónők Otthonának szervezete és házszabályai. 3. A vidéki körök alapszabályainak jóváhagyása. 4. Folyó ügyek jelentései. 5. A költségvetés megállapítása és felmentvények megadása. 6. A választmány és a számvizsgáló bizottság megválasztása. 7. Esetleges indítványok. Szavazásra minden egyesületi tag jogosult, vidéki tagok irásban is nyilatkozhatnak. Az évi jelentést, továbbá az egyesület anyagi állapotára és működésére vonatkozó főbb adatokat je-

len meghívóval együtt minden egyes taggal kösöljük, s kérjük azoknak előleges tanulmányozását. Új tagok bejelentését, továbbá tagdíjakat és adományokat az ülésszám alá is elfogadjuk. Vendégeket szívesen látunk. Kelt az egyesületi választmányak Budapestén, 1894. febr. 11-én tartott ülése megbízásából. Az egyesület nevében: Radnai Jenőné, titkár. gr. Csáky Albinné elnök.

GSARNOK.

Vallomás.

Megláttam önt. S elég volt ez nekem. Lángot fogott a szikra itt szívemben, Imádom angyal véghetetlenül, Forró, igaz, szent, égi szerelemmel.

Minek tagadjam? ... reszkető szavam, A mely elrebben lázas ajkamon ... Elárul engem; érzem és tudom; Imádom édes, szép kisasszonyom!

S kedgy? ... no lám szerénytelen vagyok; Kivánja-e, hogy boldog is legyek? ... Ó nem remélek szép kisasszony! Egyszerre ennyi, ennyi sok kedgyet ...

Hallgassa meg csak egy kérésemet S ha teljesíti boldoggá teszem ... — Egy szóval mondja, hogy részeg vagyok, Avagy teljesen elment az eszem.

lé.

A vendég.

— Rajz. —

Midőn kiszállt a vasuti kocsiból Szöllőssy urat bizonyos nyugtalanság lepte meg.

— Végre itt vagyok, de elfelejtettem a kis leányoknak valami ajándékot hozni, mormogá, midőn a Boross család, a mely meghívta, nagy örömmel fogadta a pályaudvaron.

— Milyen kedves öntől, hogy végre is eljött ... de két évig felénk se nézett, ezt nem tudom megbocsátani. — Szólt Borossné asszony, a kis leányok pedig egyre zsebeibe kukucskáltak, hogy nem-e huz ki azokból valami csomagot.

— Oh! a falusi élet ... Higye el, csak itt van a valódi boldogság, kezdő újból Borossné asszony.

— Bizonyára, és én sokkal szívesebben vagyok falun mint valami vidéki városkában, — viszonzá udvariasan Szöllőssy ur.

ható alakot adjon e phantasiánkban oly régóta élő vitézeknek.

Természetesen legjobban lekötí figyel-münket Árpád fejedelmi alakja. E valóban remek alak nagy hatást gyakorol a nézőre.

Persze első pillantásra csak a külsőségek ragadják meg figyelmünket; gyönyörködve legeltetjük szemünket Árpád díszes hadi öltözetén: arannyal díszített páncélz-ingén, arannyal átszőtt párduezbőr-kacagagánján és fehér sastollas sisakján; majd átsiklik szemünk fehér lovának aranyos takarójára, csótárjára. De hiába igyekszem én itt gyöngé tollal lefesteni ezt a csaták viharában megedzett alakot. Látni kell azt a testtartást, melylyel lován ül, oldalán karddal, bal kezében a kantárt, jobbában pedig a buzogányt tartva. Látni kell azt a fenséges nyugalmat, mely egész deli alakjáról sugárzik, látni kell azt az arc kifejezést, azt a bátor fenséges tekintetet, mely erejének, hatalmának tudatáról beszél. Egyéb-iránt Árpád alakjának modellje — mint azt Munkácsynak egyik közeli rokonától hallottam — egy párisi mérnök volt. A mi Árpád lovát illeti, sokan laikus észjárással kifogásolják annak nyugodt állását; persze ők másképp nem is tudják el-

Azután a házhoz érve mindent apróra megbámolt, megdicsért. A szobákat, a dísz- és konyhakertet, aztán az istállót, a csinos lovakat, a szép tarka teheneket és végül a seLYmes szőrű házinyulacskákat.

Séta közben aztán egyszerre csak elkezdtek a lánykák pityeregni. Borossné asszony egy sarokba vonta őket, hosszan suttogott nekik valamit és aztán hangosan így szólt.

— Fúj, ki látta azt így pityeregni, nincs esunyább mint a síró gyermek.

De lelke mélyén az anya is osztozott gyermekei bánatában és rosszul esett neki, hogy a vendég még csak néhány olesó hitvány játékkal vagy egy csomag czukorkával sem gondolt gyermekeire.

Midőn már mindent tüzetesen megnéztek, Boross ur a vidék szépségeiről kezdett beszélni.

— Ezt már te mutasd meg vendégünknek! jegyzé meg Borossné asszony, úgy téve mintha nagyon el lenne fáradva.

Szóllőssy ur rögtön észrevette ezt a hangulat-változást, és átkozta feledékenységet, hogy a gyermekeknek semmi ajándékot sem hozott.

Boross ur is fanyar kezdett lenni és általában lehangoltság vett erőt a társaságon.

Szóllőssy ur utóbb már boszankodni kezdett. Háragudott magára, hogy hajnalban fölkel, elhagyta pesti kellemes lakását, hozatta magát a vonaton és eljött ebbe az isten hátamögötti zugba, hogy végre is rossz arcokat mutassanak neki és unatkozzon, mint egy vén kisasszony mopszlija.

Végre dél lett és villásreggelihez ültek. Borossné ur és neje folyton olyan hangon beszéltek Szöllőssyvel, mintha csiptető lett volna az orrukon, a gyermekek folyton piszszogtak és a vendég elátkozott magában minden falusi kirándulást, midőn az inas belépett és egy postai szállító levelet meg egy óriási dobozt hozott be.

— Mi lehet ez? kérdé Borossné asszony álmélkodva, midőn kezébe vette a szép dobozt.

— Egy budapesti czukrász czége van rajta, magyarázta Boross ur!

— Nyisd ki hamar mama! kiáltották a leánykák.

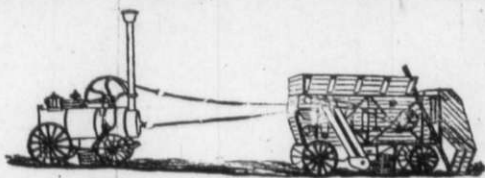
— Ah Szöllőssy ur, ez a gyöngéd figyelem; ez senki másától nem ered csak öntől, hiszen Ön jön Budapestről ...

képzelné Árpádot, mint chablonszerű, tomboló paripán. Munkácsynak épen az volt a célja, hogy Árpád egész megjelenésében azt a fenséges nyugalmat fejezze ki, mely által valóban kiemelkedik a vezérek közül. S ezt a célját tökéletesen el is érte.

Az Árpádot környező vezérek is egytől egyig sikerült alakok. Ott látjuk a hatalmas Botondot bárdjával a lovával Árpád mellé ugrató Lehel, kezében kürtjével, a délezer Bulesut, kezében hosszú zászlórúddal, melyet turulos lófark díszít. Jól esik szemünknek, a min te deli vitézben Jókaira ismerünk. A háttérben pedig maga a festő látható egy vitéz alakjában. A mi a vezérek ruházatát, lovakat, számat illeti, erre nézve a régészeti kutatások oly kevés pozitív adatot nyújtottak Munkácsynak, hogy kénytelen volt a hiányzó adatokat phantasiájából pótolni. Egyáltalában e legrégebbi korra vonatkozólag igen fogyatékosak történeti ismereteink, nemcsak a harcokosok öltözetére nézve, hanem a vitézek alakjára, külsejére nézve is. Hogy csak egy példát említek ki tudná eldönteni, vajjon igaza volt-e Pulszky Ferencznek, midőn azt állította hogy az ősmagyarok fejalkata olyan volt, mint a megboldogult Wahrmanné. Egyéb-

dobogásba, — akképen nem tudok elképzelni oly magyar embert sem, kire a „Honfoglalás“ lélekemelő hatást ne gyakorolna. E kép szemlélése még inkább megerősít bennünket magyar érzületünkben, hazaszeretetünkben s önkénytelenül érezzük szívünk mélyén a büszkeséget, hogy magyaroknak születünk. Valóban igaza van Beöthy Zsolt-nak, midőn a „Honfoglalás“ról írt remek aesthetikai munkájában azt írja: „Ez nem magyar tárgy kép, hanem a magyarság képe, az elmúlt ezredév dícsőségének és bölcsességének képe, mely a jövőnek is tanítója lesz.“ Mi, kik dicső történetünkben lelkesülve olvastuk a magyar vezérek hősiességét, kiket a regékben is ott találunk a harez mezején, mi már megalkottuk, kiszíneztük phantasiánkban e hős vezérek alakjait. Most, hogy e délezer vezérek itt ülnek lovaikon előttünk, Munkácsy remek képén, önkéntelenül átvillan emlékezetünkön: hisz ezeket mi már mind ismerjük. Honnan? Képzeletünkéből, melybe már gyermekkorunkban beköltöztek e hős alakok, kik phantasiánkban évről évre több színt, ragyogást öltöttek magukra. Végre be kellett következnie annak az időnek, melyben egy ihletett művész, ki lelkének egész hevével mindig velünk érzett, esetjével lát-

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját hazai gyártmány

Működés feltételek!

GŐZCÉPLŐGÉPEK

Legjutányosabb árak!

Rövidített levélczím:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.
Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

női-divatáru

üzletemet kapcsolatosan legújabb mintákkal felszerelt

előnyomdával

Korona-utca 5. szám alatt (Hittaller-féle ház) f. évi márczius 2-án mai kor igényeinek megfelelőleg megnyitottam.

Raktárt tartok a legújabb feldisített bécsi kalapokból és elvállalok minden e szakmába vágó cikkek készítését.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy t. vevőim bizalmát pontos és szolid kiszolgálás által kiérdemeljem, magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva,

kiváló tisztelettel

Pilczér Frida,
divatárusnő.

Kárpitos műhely, épület és butorgyár

Kaposvár, Korona-utca 7. szám (Darnay fivérek házában.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az eddigi butorraktáramat meg-nagyobbitottam és hogy a concurrenziát kiállhattam **gőzerőre** berendeztem, hogy saját készítményű butorokkal a nagy közönség kivanalmainak eleget tehessek.

Ezek után elvállalok bárminemű nagyobb szabású asztalos munkát ugymint: egész épületekhez szükséges asztalos munkák előállítását a legszolidabb kiállítással a legjutányosabb árakon.

Készletben tartok saját készítményű teljes szoba berendezéseket a legegyszerűbbtől a legfinomabbig. Mindennemű **ebédlő, háló, nappali és salon** berendezéseknek bármely féle formában leendő előállítását a legbizalmasabban és legjutányosabban elvállalom.

Kárpitos műhelyemben készülnek mindennemű kárpitos munkák. Ezen szaktól elvállalok szobák berendezését, kárpitolását és butorok csomagolását.

Gyáramban készült lószőr, tengerifű és ruganyos ágybetétek, különféle divánok, ugymint magas tölgyfa ebédlődiván, ottomán és salon garnitúrák raktáron tartatnak.

Vasbutor, hajlított butor és képek raktáramban feltalálhatók.

Elvállalok mindennemű butor és kárpitos munkák javítását.

A midőn még a n. é. közönség figyelmét felhívom raktáram és gyáram szíves megtekintésére — pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

PETERKA JÓZSEF,
kárpitos.

MAGYAR JÁNOS

könyvnyomdája, „Somogyi Ujság“ kiadója

Kaposvárrott, Teleky-utca 9. sz.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom a legujabb betűkkel dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁMAT

hol minden a nyomdászati szakba vágó munkákat izlésesen és tisztán kiállítva készítek.

Magamat, valamint üzletemet a n. é. közönség figyelmébe ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel

MAGYAR JÁNOS.